

[Ingerlise Koefoed]

danske studerende til udlandet og der arbejdes med at få et litteraturinstitut på benene, med filmsamarbejde og med musiksamarbejde, er der jo ikke så meget at tage af.

Redegørelsen drejede sig derfor mere om mulighederne for det fremtidige europæiske kultursamarbejde, som kulturministeren jo selv succesfuldt startede diskussionen om på konferencen om Danmark som europæisk kulturnation.

Men for at kunne deltage som europæisk kulturnation i et samarbejde med andre lignende nationer må man have noget at komme med ud over erindringen om det, der var engang. Der skal velvilje, også økonomisk velvilje, til for at gøre bidraget til det samlede kulturbillede i Europa spændende. Man skal kunne give noget for at kunne modtage noget. Der skal hjemme gives pæne økonomiske muligheder for udvikling af de gode ideer, som man allerede har rammerne for i sin kulturlovgivning, både på det professionelle og det folkelige område.

I Danmark har vi heldigvis taget forbehold over for tanken om, at kultursamarbejde i Europa alene skulle dreje sig om EF. Vi har vist næsten alle den opfattelse, at et sådant samarbejde ville blive for snævert og for kommercielt.

Efter SF's mening bør kulturudveksling i Europa omfatte de nordiske lande, EF og EFTA-landene og selvfølgelig også de østeuropæiske lande, som har lyst til at være med.

Man må jo sige, at trods ikke særlig strålende tider på det kulturpolitiske område har vi i Danmark stadig brikkerne til at gå ind i det europæiske kultursamarbejde. Vi har – stærkt forfulgt af Frankrig – vel den mest facetterede statslige kulturlovgivning i Europa.

Vi har den folkelige kultur fuldt afspejlet i højskoler, folkeoplysning, kulturcenterideer, kulturelle samråd. Vi har folke- og forskningsbiblioteker, som af omverdenen opfattes som enestående, og hvis struktur og lovgivning vi godt kunne lære fra os. Vi har en lovgivning på kulturområderne, som trods sin utilstrækkelighed alligevel tegner billedet af et broget og kvalitativt tilbud til store og små danskere. Vi har nogle erfaringer i ministerierne at bygge på. Vi har erfaringer fra Det Danske Kulturinstitut og dets slid for gennem kulturinstitutioner i Vest og nu også i Baltikum og Ungarn at udbrede kendskabet til dansk folkelig og professionel kultur.

Et bedre samarbejde mellem de forskellige instanser kunne fremme eksportideerne og eksportmulighederne, og det ville nok også understrege behovet for og øge lysten til at give flere ressourcer. Et ændret koordineringsorgan eller kontaktoorgan med deltagelse som nu af statslige embedsmænd, af erhvervsfolk og kulturpersonligheder, som man siger, og med repræsentanter fra kunstner- og kulturorganisationerne, fra Det Danske Kulturinstitut, fra højskolerne og folkeoplysningen kunne gøre idéudvekslingen og fordelingen af opgaverne bedre end i dag. Danmark kunne gå hen og blive et kultur-eksportforegangsland, hvis vi havde øje for vore muligheder og arbejdede for at gøre dem stærkere og bedre, end de er i dag.

Men det er klart, at der også skal gøres en indsats fra dansk side for et bredere, åbent kultursamarbejde. Man kunne f.eks. tage SF's forslag om et Eureka for kultur op til nøjere overvejelse. Man kunne få skabt et europæisk sekretariat, som ikke skal majorisere, men som skal hjælpe, lad os kalde det et koordinationsudvalg for kulturudveksling og kultursamarbejde i hele Europa.

Det forslag blev som også omtalt af fru Eva Møller før behandlet den 9. januar 1990 her i Folketinget, og det blev trods mange venlige ord afvist af Folketingets partier. Vi behøver ingen formaliseret ramme om kultursamarbejdet, det går af sig selv, sagde alle de troskyldige folketingsmedlemmer. Men så vidt jeg husker, gik de selv samme partier i 1984 ind for det EF-forslag om en Europafond, der skulle fremme kulturudveksling, kultureksport og kulturimporten mellem EF-landene. Hvorfor så ikke den samme åbenhed over for et bredere europæisk samarbejde, som der var over for et EF-samarbejde dengang?

Danmark ligger som bekendt som en bro mellem de nordiske lande og det øvrige Europa, og skulle vi ikke benytte os af det? Skulle vi ikke blive centret for den europæiske kulturudveksling? Skulle vi ikke åbne rum for en europæisk kulturfond, kald den Eureka eller noget andet? Skulle vi ikke for én gangs skyld være den udførende kraft og ikke den, der tøver og venter på, at andre skal komme med de gode ideer?

Helge Sander (V):

Der er tradition for at starte med at rette en